

Między kulturami.

Strategie budowania relacji z osobami z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa

PREZENTUJE:

Katarzyna Błasińska

PROWADZI:

Agnieszka Koszowska (FRSI)

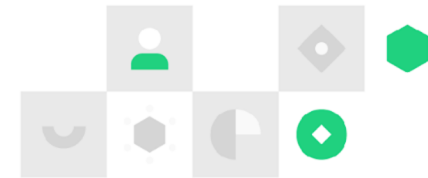

Iceland
Liechtenstein
Norway

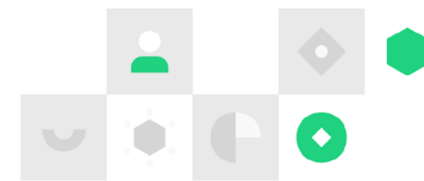
**Active
citizens fund**

Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny
jest finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię
w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Konsorcjum realizujące Program

Katarzyna Błasińska

Trenerka komunikacji międzykulturowej i antydyskryminacyjnej, uwzględniająca globalną perspektywę omawianych zagadnień. Wieloletnia koordynatorka projektów, aktywistka trzeciego sektora, mediatorka. Autorka materiałów edukacyjnych na temat edukacji międzykulturowej i migracji. Współpracuje z FRSE, prowadząc szkolenia dla osób wolontariackich w ramach programu Europejski Korpus Solidarności. Członkini Zarządu Fundacji IRSE – Instytut Równowagi Społeczno-Ekonomicznej. Tutorka zaangażowana w Programie Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny w pracę z Grantobiorcami nad ich strategiami rozwoju i partnerstwa.

1

Stres akulturacyjny

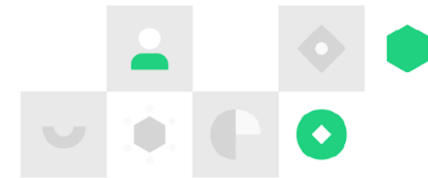
2

**Budowanie relacji między
różnymi grupami kulturowymi**

3

Case study

Część 1

Stres akulturacyjny

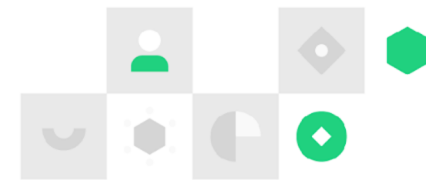

Każda z nas jest wychowana w konkretnej kulturze

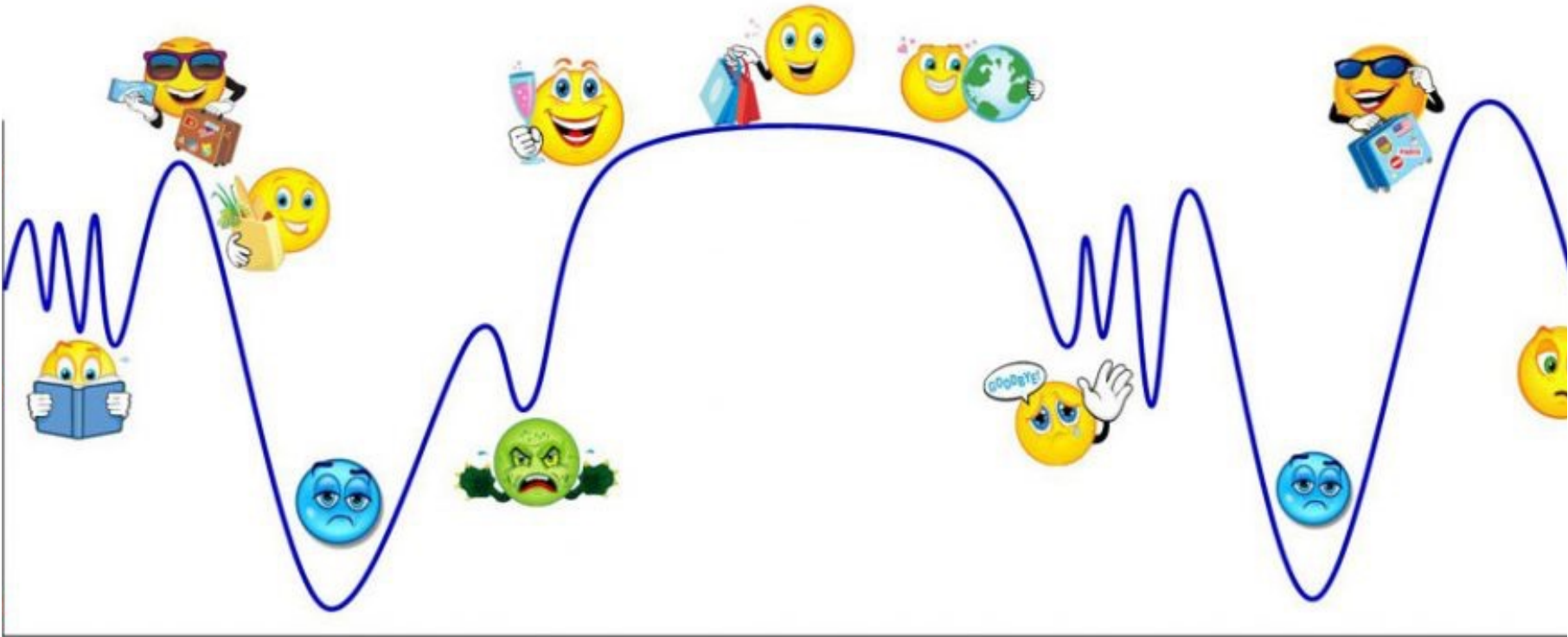
Jesteśmy przyzwyczajone do wykonywania różnych czynności w sposób, który jest dla nas zupełnie oczywisty i naturalny

Kiedy wyjeżdżamy za granicę, stykamy się z nowym otoczeniem, które jest inne od tego, do którego jesteśmy przyzwyczajone i dlatego jesteśmy narażone na wyższy poziom stresu

Taki rodzaj stresu nazywamy stresem akulturacyjnym

Krzywa stresu akulturacyjnego

© Carole Hallett Mobbs

Time

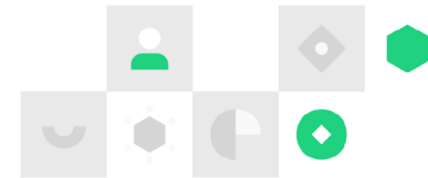

**Nasilenie stresu
akulturacyjnego
jest różne
u wszystkich osób**

PRZYCZYNY STRESU AKULTURACYJNEGO

CZYNNIKI FIZYCZNE:

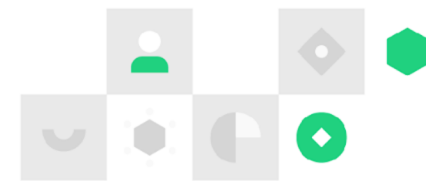
- Klimat
- Natężenie światła
- Mikroorganizmy
- Żywność
- Rytm życia
- Natężenie i rodzaj bodźców wizualnych i dźwiękowych

PRZYCZYNY STRESU AKULTURACYJNEGO

CZYNNIKI SPOŁECZNE:

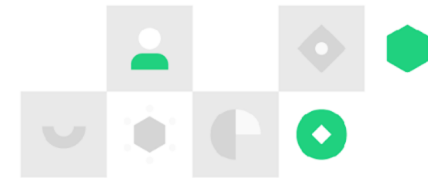
- Zmiana roli i statusu społecznego (często na niższy)
- Zamiana roli dorosłego na rolę dziecka i odwrotnie
- Brak sieci wsparcia społecznego
- Zmiany w wymaganiach rodziny

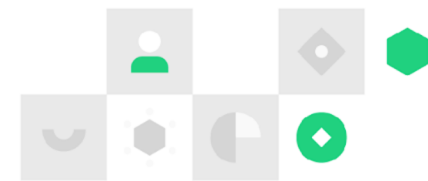
PRZYCZYNY STRESU AKULTURACYJNEGO

CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE:

- Nowe negatywne emocje
- Spadek efektywności radzenia sobie ze stresem
- Nieadekwatność dotychczasowych mechanizmów obronnych
- Tęsknota
- Lęk i dezorientacja w nowej sytuacji; poczucie bezradności

<p>Kompetencje Wiek, wcześniejsze doświadczenia w pobytach za granicą, znajomość języków obcych, niezależność, tolerancja dla niejednoznaczności.</p>	<p>Czynniki biologiczne Kondycja fizyczna, potrzeby medyczne lub dietetyczne. Tolerancja dla zmiennych warunków fizycznych.</p>	<p>Czynniki psychologiczne Sieć wsparcia społecznego, relacje wewnątrzgrupowe lub wewnątrzrodzinne i relacje z członkami kraju przyjmującego.</p>
<p>Czynniki logistyczne Długość pobytu w odmiennym kręgu kulturowym, perspektywa powrotu do kultury ojczystej, położenie geograficzne i klimat.</p>	<p>Nasilenie przeżywanego szoku kulturowego</p>	<p>Podjęcie kultury przyjmującej Stosunek gospodarzy do gości, polityka migracyjna, rasizm, stereotypy. Dyskryminacja czy też otwartość i tolerancja?</p>
<p>Jakość informacji Ilość i jakość informacji, jakimi jednostka dysponuje na temat kraju goszczącego: polityki, kultury, religii.</p>	<p>Czynniki kontroli Stopień kontroli, jaki ma jednostka w podejmowaniu decyzji o przeprowadzeniu się do nowego kraju.</p>	<p>Podobieństwo kulturowe Stopień podobieństwa kultury ojczystej i kultury kraju goszczącego.</p>

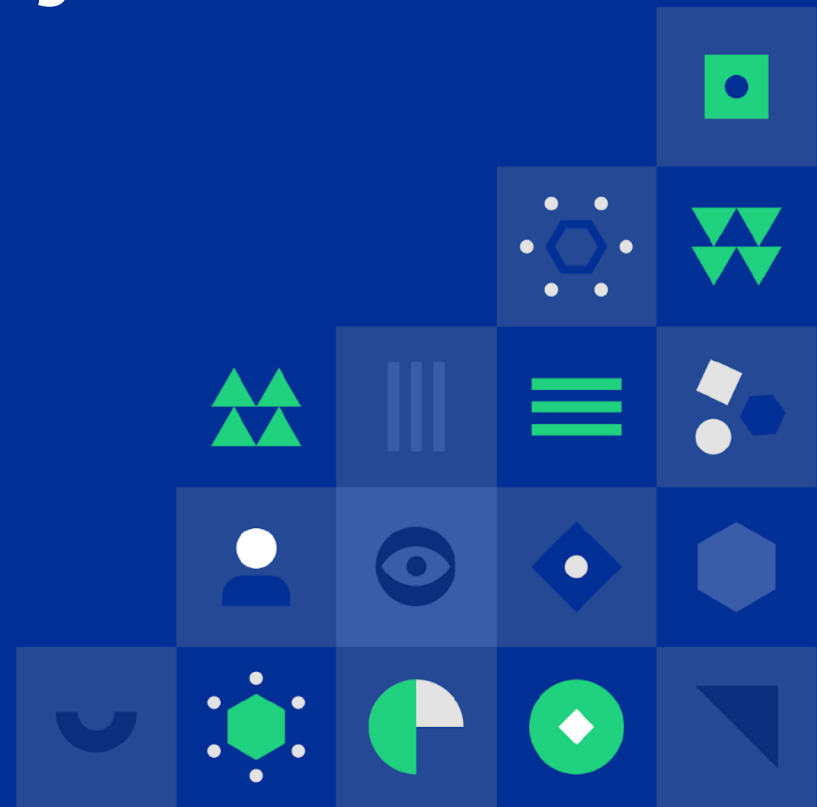

**Poziom stresu
akulturacyjnego może
wpływać na wybieraną
strategię budowania
relacji z osobami z grupy
większościowej**

Część 2

Budowanie relacji między różnymi grupami kulturowymi

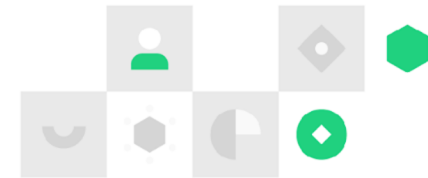

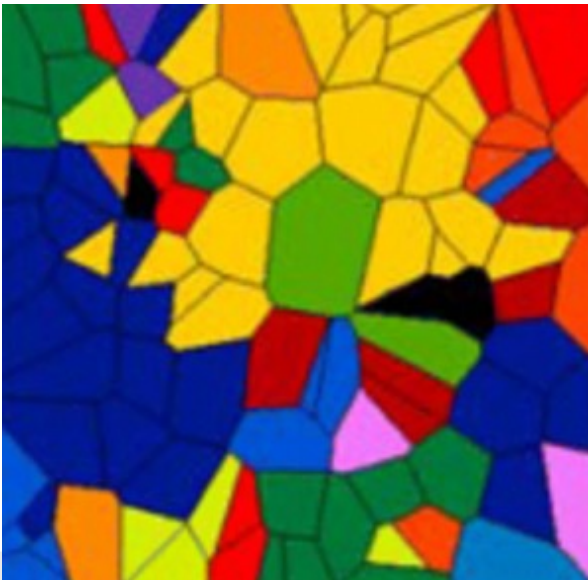
AKULTURACJA to proces,
w którym grupy osób
pochodzących z różnych
kultur wchodzą
w długotrwały i bezpośredni
kontakt, którego rezultatem
jest zmiana w oryginalnej
kulturze przedstawicieli
jednej lub obu grup.

STRATEGIE AKULTURACJI

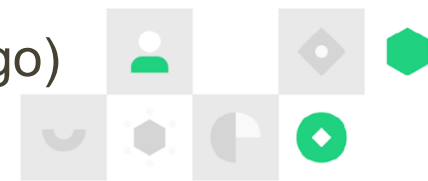
- Sposób, w jaki grupy z różnym doświadczeniem kulturowym układają swoje relacje
- Wymiana, która prowadzi do zmian kulturowych, językowych, religijnych i psychologicznych
- Proces wymiany między większością a mniejszościami

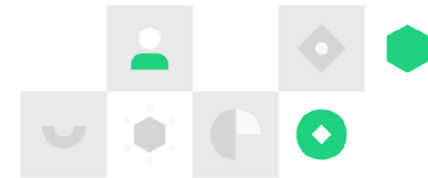
Proces budowania relacji między różnymi grupami kulturowymi można rozpatrywać z perspektywy:

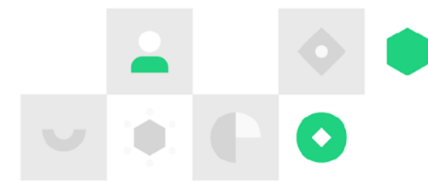
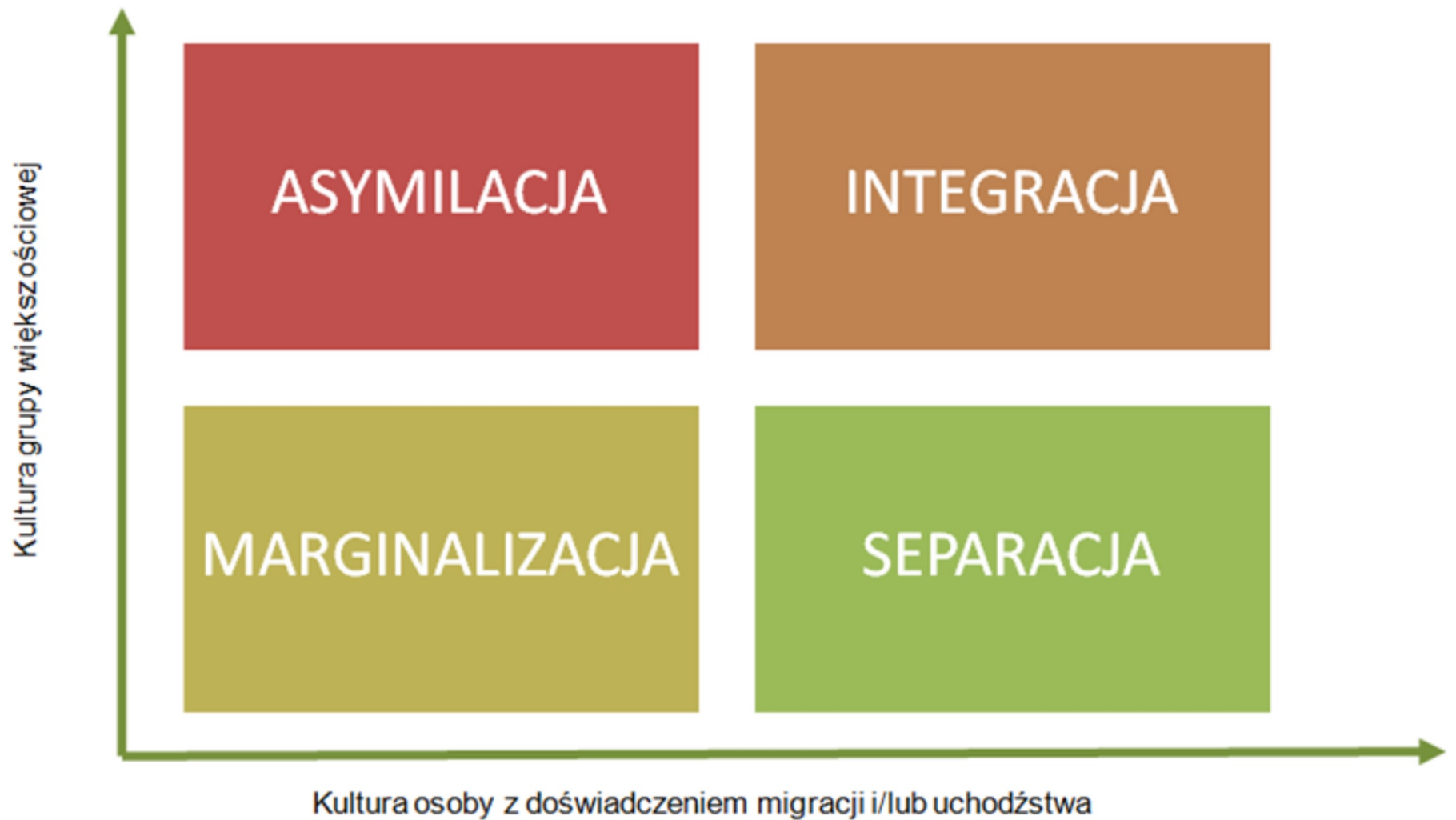
- 1) grupy mniejszościowej (osoby z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa)
- 2) grupy większościowej (społeczeństwa przyjmującego)

Indywidualne strategie akulturacji

Wybierane przez osoby z doświadczeniem migracji i/lub uchodźstwa

integracja

- ZACHOWANIE WŁASNEJ KULTURY
- PRZYJĘCIE KULTURY GRUPY WIĘKSZOŚCIOWEJ (PRZYJMUJĄCEJ)

asymilacja

- ODRZUCENIE WŁASNEJ KULTURY
- PRZYJĘCIE KULTURY WIĘKSZOŚCIOWEJ (PRZYJMUJĄCEJ)

separacja

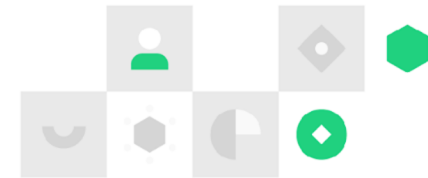

- ZACHOWANIE WŁASNEJ KULTURY
- ODRZUCENIE KULTURY WIĘKSZOŚCIOWEJ (PRZYJMUJĄCEJ)

dekulturacja (marginalizacja)

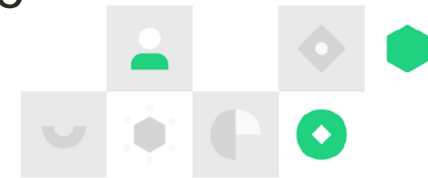

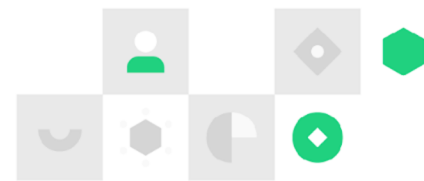
- ODRZUCENIE WŁASNEJ KULTURY
- ODRZUCENIE KULTURY WIĘKSZOŚCIOWEJ (PRZYJMUJĄCEJ)

Systemowe strategie akulturacji

Wybierane przez społeczeństwo przyjmujące

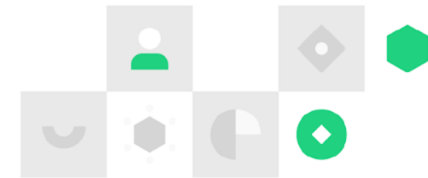

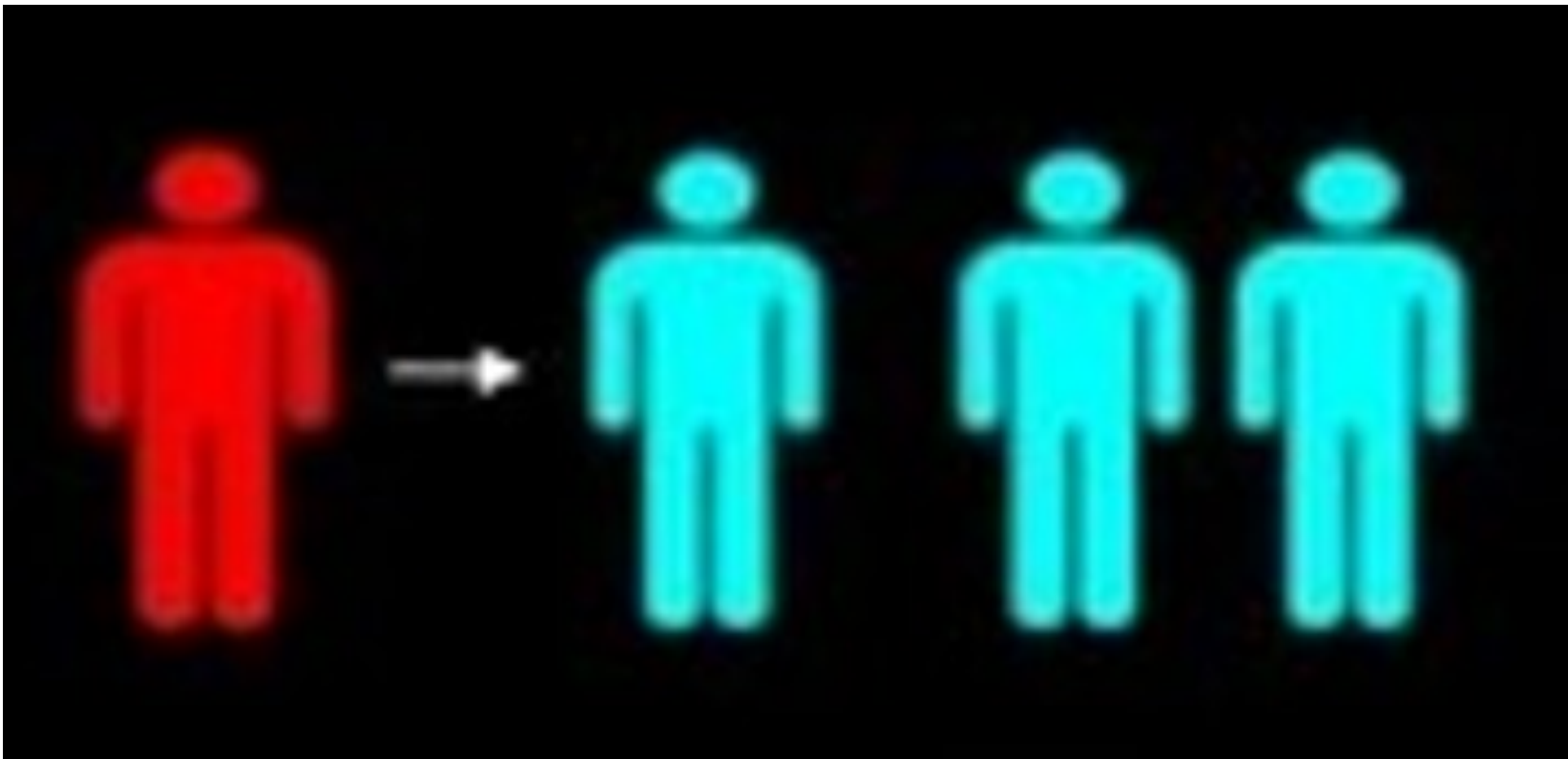

MULTIKULTURALIZM

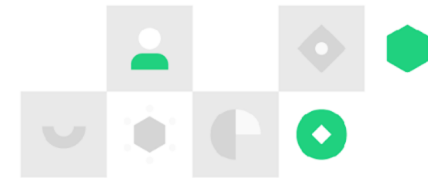
- DAWANIE PRZESTRZENI NA ZACHOWANIE WŁASNEJ KULTURY
- DZIELENIE SIĘ KULTURĄ GRUPY WIĘKSZOŚCIOWEJ (PRZYJMUJĄCEJ)

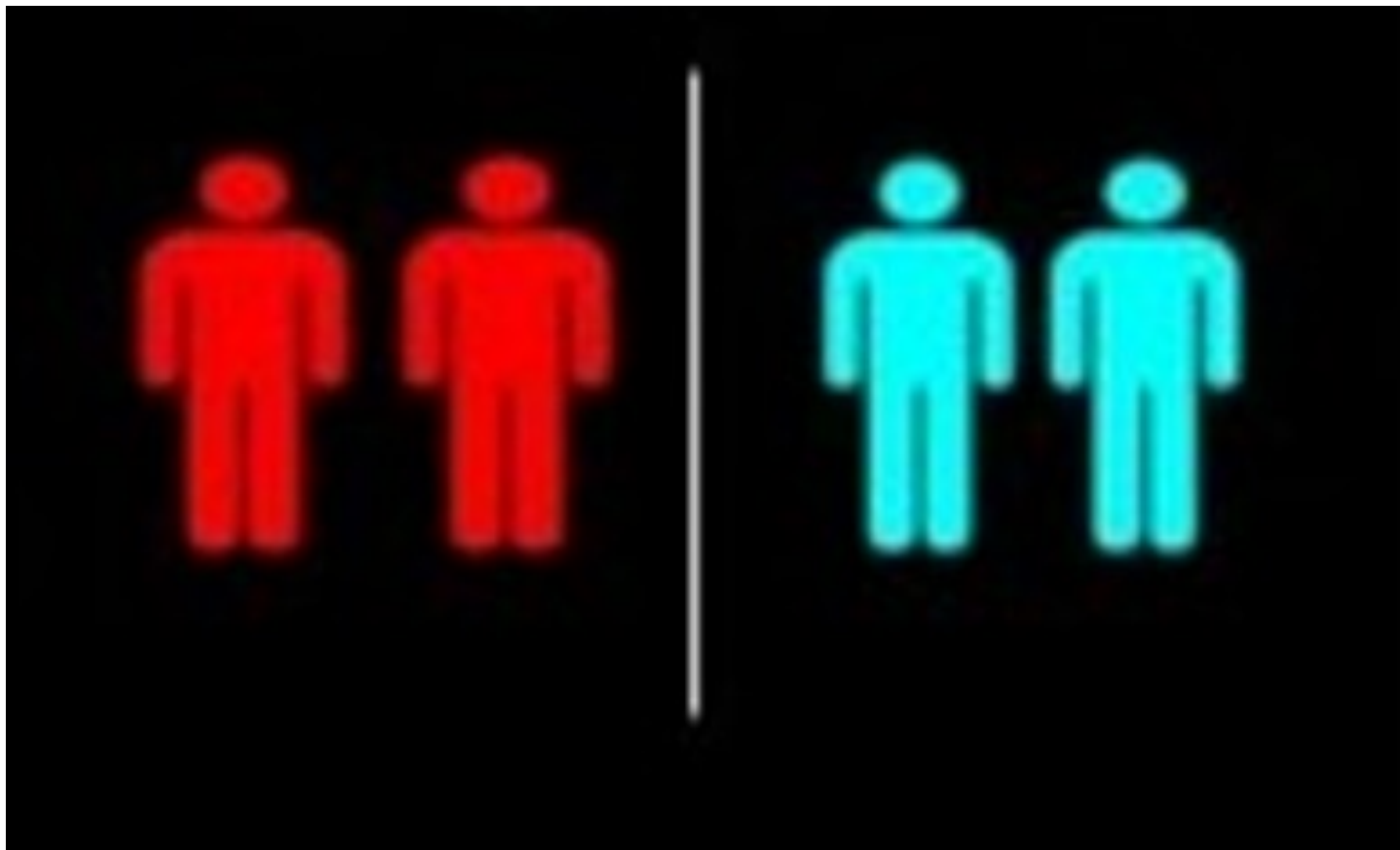

TYGIEL KULTUROWY

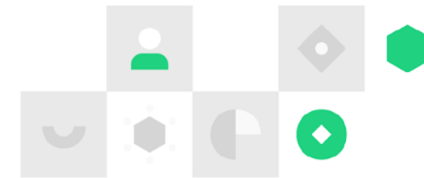
- PRZYJĘCIE WSPÓLNEJ TOŻSAMOŚCI ZBIOROWEJ
- KULTYWOWANIE WŁASNEJ KULTURY W SFERZE PRYWATNEJ

SEGREGACJA

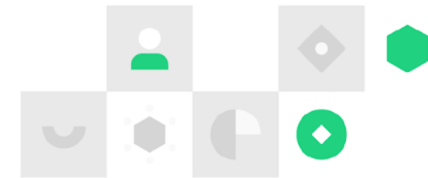
- OKREŚLENIE I REALIZOWANIE ODRĘBNYCH ŚCIEŻEK ROZWOJOWYCH RÓŻNYCH GRUP ZAMIESZKUJĄCYCH DANE SPOŁECZEŃSTWO
- UTRZYMANIE DOMINACJI GRUPY WIĘKSZOŚCIOWEJ

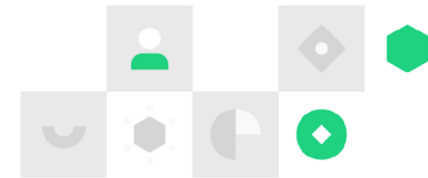
WYŁĄCZENIE

- ELIMINOWANIE OBECNOŚCI MNIEJSZOŚCI NA WSPÓLNYM OBSZARZE
- TWORZONE PAŃSTWA MONOKULTUROWEGO

ZADANIE

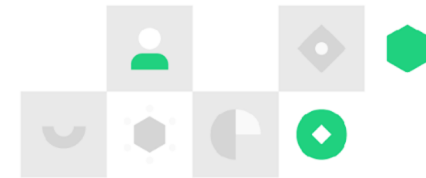
Napiszcie w czacie,
jaka to strategia
akulturacji

SYTUACJA 1

W Gdańsku mieszkają osoby spośród których większość pochodzi z różnych krajów Europy Wschodniej. W tej grupie jest też Tatiana, która jest Białorusinką. Mimo, że już od kilku lat mieszka w Polsce, wciąż mówi z białoruskim akcentem i często używa białoruskich zwrotów.

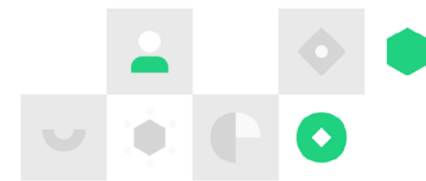
Tatiana początkowo próbowała integrować się z koleżankami z Polski, ale z czasem zauważyła, że trudno jej nawiązać bliskie relacje z nimi. Zamiast tego, coraz więcej czasu spędzała z innymi osobami z Uzbekistanu i Ukrainy. Rozmawiała z nimi po rosyjsku, jedli razem obiady zgodnie z tradycyjnymi potrawami z ich krajów, a nawet razem organizowali małe wydarzenia kulturalne, na których prezentowali swoją kulturę.

SYTUACJA 2

W organizacji zatrudniony został Ahmed, który niedawno przeprowadził się do Polski z Syrii ze swoją rodziną. Ahmed mówi po arabsku i zna tylko podstawowe słowa w języku polskim. Od samego początku stara się jak najbardziej przystosować do nowego środowiska.

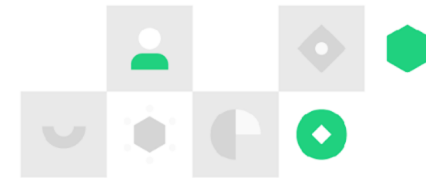
Szybko zauważa, że wszystkie osoby w organizacji mówią po polsku i stosują polskie zwyczaje. Postanawia więc jak najszybciej nauczyć się języka polskiego, przyswajając nowe słownictwo i gramatykę w tempie ekspresowym. Stara się również naśladować zachowania i styl ubierania się polskich kolegów, aby jak najbardziej przypominać ich wyglądem. W pewnym momencie zaczyna też przedstawiać się imieniem Adam i unika dyskusji na temat swojego pochodzenia czy religii, aby jak najmniej się wyróżniać.

SYTUACJA 3

W szkole średniej jest uczennica o imieniu Iwona, która jest romskiego pochodzenia. Iwona jest jedną z nielicznych uczennic w szkole, która reprezentuje mniejszość romską.

Od początku swojej nauki w tej szkole Iwona jest obiektem stereotypowych opinii i uprzedzeń ze względu na swoje pochodzenie etniczne. Niektórzy uczniowie i uczennice unikają interakcji z nią, a inni wyrażają negatywne komentarze na temat jej kultury. Nauczyciele czasem nie wykazują zrozumienia dla wyzwań, z którymi Iwona się zмага, ani nie dostarczają jej wsparcia w procesie nauki. Iwonie zależy na nauce i pomimo sprzeciwu społeczności romskiej uczęszcza do szkoły, w której stara się być niezauważalna.

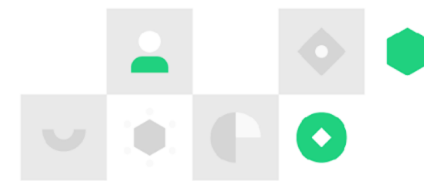

SYTUACJA 4

W szkole średniej jest uczennica o imieniu Aisha, pochodząca z Pakistanu.

Od pierwszego dnia Aisha aktywnie uczestniczy w życiu szkolnym. Bardzo szybko nawiązuje przyjaźnie zarówno z polskimi uczniami i uczennicami, jak i z osobami pochodzącymi z różnych krajów. Angażuje się w też w różnorodne aktywności szkolne.

Aisha chętnie dzieli się swoimi doświadczeniami kulturowymi podczas lekcji języka polskiego, prezentując swoją kulturę, tradycje i zwyczaje. Organizuje również spotkania kulturowe, podczas których uczniowie i uczennice mogą próbować pakistańskich potraw, uczyć się podstaw języka urdu i dowiadywać się więcej o kulturze Pakistanu.

**Strategie
akulturacji mogą
być różne na
poziomie
indywidualnym
i systemowym.**

**W takim przypadku
osoby wybierają
strategię, która
generuje najmniej
stresu.**

Dziękuję!

Katarzyna Błasińska
kasia_blasinska@wp.pl

